

**КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
ПЦК «Фортепіано та концертмейстерство»**

**ЩОДЕННИК ПРАКТИКАНТА
З ДИСЦИПЛІНИ
«КОНЦЕРТНО-ВИКОНАВСЬКА ПРАКТИКА»**

**Здобувачки IV ФНО курсу
освітньо-професійного рівня ФМБ
освітньо-професійної програми «Фортепіано»
Калашнікової Марії Максимівни
викладач Тарасенко Марина Михайлівна**

Київ 2024-2025

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
з навчальної дисципліни «Концертно-виконавська практика»
(пасивна, ознайомча)
IV курс, семестр

Мета практики:

Ознайомлення з особливостями концертної діяльності піаніста, набуття загального уявлення про підготовку до публічного виступу, спостереження за методами роботи виконавців і педагогів, аналіз концертних програм.

Очікувані результати:

- Уявлення про специфіку виконавської діяльності в сучасних умовах
- Розуміння організації концертного процесу
- Формування аналітичного мислення щодо інтерпретаційної практики
- Професійне орієнтування в галузі концертної діяльності

Види діяльності під час проходження ознайомчої практики:

№	Вид діяльності	Зміст роботи	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	Вступна консультація	Ознайомлення з програмою практики, вимогами та очікуваннями	Перша декада вересня	
2	Відвідування концертів	Пасивне спостереження за сольними, ансамблевими та симфонічними виступами професійних музикантів-піаністів	Протягом семестру (не менше 5 заходів)	заповнити додаток 1
3	Відвідування репетицій	Спостереження за репетиційним процесом піаністів у різних виконавських форматах (соліст, концертмейстер, камерні ансамблі)	Вересень–листопад (не менше 3 репетицій)	заповнити додаток 2
4	Відвідування відкритих уроків, майстер-класів	Аналіз виконавських рекомендацій, прийомів роботи з учнями та студентами	не менше 1 заходу	заповнити додаток 3
5	Аналіз концертної програми	Вивчення структури програм, творів, логіки побудови концертного виступу	Протягом семестру	заповнити додаток 4
6	Самостійна підготовка звіту	Написання щоденника-рефлексії з описом відвіданих заходів, висновків і спостережень	До кінця семестру	
7	Підсумкова консультація	Обговорення отриманих результатів, обмін враженнями, перевірка звітності	Грудень	

ВІДВІДУВАННЯ КОНЦЕРТІВ

Пасивне спостереження за сольними, ансамблевими та симфонічними виступами професійних музикантів-піаністів протягом семестру (не менше 5 заходів протягом семестру)

ЗАВДАННЯ: відвідати концерти, збагатити виконавський досвід за рахунок рефлексивного аналізу.

Звернути увагу на:

- підбір і структуру програми;
- інтерпретацію творів;
- технічний та емоційний рівень виконання;
- сценічну культуру виконавця;
- реакцію публіки.

Після кожного заходу оформити короткий письмовий звіт (не менше ніж 2 сторінки), який має містити:

- назву концерту;
- дату, місце проведення;
- прізвище виконавця(ів);
- програму концерту;
- аналіз та особисті враження;
- висновки (що запам'яталося, чому варто/не варто наслідувати виконавця).
- вклеїти фото з концерта, який відвідали

Назва заходу : №1 Концерт до Дня Музики у Броварській міській дитячій школі мистецтв.

Дата проведення : 02.10.2024

Прізвище виконавця (ів) : Є. Стоцька, М. Карпова, А. Удовик та інші.

Програма концерту :

- С. Борткевич 3/4 Такт ор. 48
- Ф. Шопен Ноктюрн *cis-moll*
- Й. Брамс Рапсодія *g-moll* ор.79

Аналіз та особисті враження :

Концерт до Дня Музики у Броварській міській дитячій школі мистецтв, що відбувся 2 жовтня 2024 року, став важливою подією в культурному житті школи. Такий захід не лише вшановує всесвітній День музики, а й виконує важливу виховну функцію — стимулює творчість, популяризує класичне музичне мистецтво серед молоді, розвиває естетичний смак та розширює світогляд учасників і слухачів.

Програма концерту була складена зі смаком та педагогічною доцільністю. Вона охоплювала твори високого художнього рівня, різних стилістичних напрямків і технічної складності, що дало можливість виконавцям проявити свої найкращі професійні якості.

- **С. Борткевич, 3/4 Такт ор. 48** — витончений, мелодійний твір, який створює легкий, майже танцювальний настрій, дає можливість продемонструвати нюансування, ритмічну гнучкість і динамічне відчуття.
- **Ф. Шопен, Ноктюрн *cis-moll*** — зразок глибокої романтичної лірики, який вимагає не лише технічної точності, а й великої внутрішньої зосередженості та тонкого емоційного забарвлення.
- **Й. Брамс, Рапсодія *g-moll* ор.79** — драматичний, насичений твір, що потребує витримки, сили, контролю над формою й емоційним напруженням.

Особливе враження справив загальний настрій концерту — зібраність, глибока зацікавленість як виконавців, так і слухачів. Незважаючи на учнівський формат, рівень виконання був досить високим. Помітно, що над кожним твором велась систематична робота: виконавці добре володіли не лише нотним текстом, але й передавали характер музики, будували фрази логічно, розуміли гармонію та форму. Уважне ставлення до деталей — педалізації, артикуляції, темпових змін — вказувало на серйозну підготовку й глибоке розуміння художнього образу.

Публіка, переважно батьки, викладачі та учні, відгукувалася на виступи з теплом і захопленням. Атмосфера концерту була камерною, щирою й невимушеною, що лише підсилювало емоційне сприйняття музики.

Висновки (що запам'яталося, чому варто/не варто наслідувати виконавця):

Концерт залишив приємне і натхненне враження. Найбільше

запам'яталися моменти, коли виконавці виходили за межі технічного

виконання і повністю «проживали» музику. Саме ці моменти створювали магію сцени, яка є незамінною частиною мистецького процесу.

Варто наслідувати наступне:

- відповідальне ставлення до підготовки твору;
- уважність до музичних деталей — динаміки, фразування, темпів;
- здатність передавати характер і настрій твору;
- сценічну культуру, зібраність, повагу до публіки.

Водночас, важливо уникати поверхневого прочитання складних творів, недостатньої підготовки або емоційної відстороненості. Музика вимагає повного занурення, і саме тоді вона набуває справжньої художньої сили.

Такий концерт — не лише показовий виступ, а й навчальна платформа для кожного учня, нагода поділитися своєю працею та отримати цінний сценічний досвід.

Керівник практики

М. С.
підпис

Марасенко М. М.
прізвище та ініціали

Назва заходу №2 : Концерт викладачів кафедри загального та спеціалізованого фортепіано НМАУ ім. П.І. Чайковського.

Дата проведення : 15.11.2024

Прізвище виконавця (ів) : Н.Магомедбекова, І. Рябов, О. Большакова та інші.

Програма концерту :

- Ж. Колодуб Вальс з Концертної сюїти №2 для двох фортепіано, «Як поїхав мій миленький» з фольклорної сюїти.
- Ф. Якименко Соната для скрипки і фортепіано 1 частина. – К. Сіндінг Сюїта для скрипки і фортепіано a-moll.
- Л. Ревуцький Пісня і Гумореска op.17, Вальс.
- М. Дремлюга Ноктюрн та скерцо з «Весняної сюїти»
- С. Крейслер «В країні лотосу»
- С. Борткевич Вальс та Іспанія для скрипки та фортепіано op.63
- Л. Дичко Три парафрази на теми з опери «Злотослов» для двох фортепіано.

Аналіз та особисті враження :

Концерт викладачів кафедри загального та спеціалізованого фортепіано НМАУ ім. П.І. Чайковського, що відбувся 15 листопада 2024 року, став справжнім зразком професійної майстерності, художньої глибини та музичної ерудиції. Захід презентував широкий спектр української та світової музичної культури, демонструючи багатство інтерпретацій та віртуозність виконавців.

Особливу увагу варто звернути на репертуар, який був не тільки технічно складним, а й глибоко змістовним. Виконання творів українських композиторів — Ж. Колодуба, Ф. Якименка, Л. Ревуцького, М. Дремлюги, Л. Дичко — продемонструвало сучасний підхід до вітчизняної музичної класики, в якій гармонійно поєднуються національна традиція й індивідуальний стиль.

Виділялись твори камерного характеру для скрипки та фортепіано, зокрема Соната Якименка та Сюїта Сіндинга, які були виконані з глибоким розумінням ансамблевої взаємодії. Ніжна ліричність чергувалась із драматичним напруженням, а технічна складність не затьмарювала художнього змісту. Особливо емоційно прозвучали твори С. Борткевича та С. Крейслера, які зачаровували колористикою звучання, філігранною технікою та тонким відчуттям стилю.

Дуети для двох фортепіано прозвучали потужно й синхронно, виявляючи високу злагодженість виконавців, їхню здатність до гнучкої музичної взаємодії та ансамблевого мислення. Зокрема, твори Ж. Колодуба та Л. Дичко стали яскравим завершальним акордом концерту, залишивши сильне емоційне враження.

Загальна атмосфера заходу була натхненною, інтелектуальною та камерною. Кожен виступ свідчив про глибоке володіння не лише технікою гри, але й культурним бекграундом, що дозволяє читати музику як мову — змістовну, емоційну, живу.

Висновки (що запам'яталося, чому варто/не варто наслідувати виконавця):

Найбільше запам'яталася здатність виконавців точно передавати характер кожного твору — від жартівливої легкості до драматичної напруги. Варто наслідувати їхнє ставлення до деталей: ретельне фразування, витончену динаміку, точне інтонування й артистизм.

Позитивний приклад дає також рівень ансамблевої культури — уважність до партнера, гнучкість у виконанні та органічність спільного звучання. Це надзвичайно важливо для студентів і молодих музикантів, які лише формують свій професійний стиль.

Такий концерт є не тільки джерелом естетичного задоволення, а й серйозною освітньою подією, яка надихає на глибше вивчення музичного мистецтва й стимулює професійне зростання.

Керівник практики

М. С.
підпис

Марасенко М. С.
прізвище та ініціали

Назва заходу №3 : Передноворічний концерт «Про кохання і не тільки...»
Разом з народним оркестром народних інструментів ім. В. Васильєвої у
МЦКМ Профспілок України.

Дата проведення : 24.11.2024

Прізвище виконавця (ів) : Калашнікова В., Скринник Н. та ін.

Програма концерту :

- А. Цфасман «Сніжинки»
- А. Вівальді «Agitata da due venti»

Аналіз та особисті враження :

Передноворічний концерт «Про кохання і не тільки...», що відбувся 24 листопада 2024 року у МЦКМ Профспілок України за участю народного оркестру народних інструментів ім. В. Васильєвої, став яскравим прикладом поєднання класичної музики з народною інструментальною традицією у сучасному сценічному втіленні. Атмосфера концерту була емоційно насиченою, піднесеною, наповненою теплом і передчуттям свята.

Програма концерту поєднувала твори різного стилю та епох, зокрема легку, витончену джазову п'єсу А. Цфасмана «Сніжинки», та барокову драматичну арію А. Вівальді «Agitata da due venti», що стала емоційною кульмінацією вечора.

Арія Вівальді вимагає не лише віртуозності від вокаліста, а й чіткої ансамблевої роботи між голосом і акомпанементом. У цьому виконанні особливу роль відігравав рояль — інструмент, який, хоч і не був частиною автентичного барокового складу, виконав функцію basso continuo, поєднуючи гармонічну основу з ритмічним пульсом.

Фортепіанна партія звучала динамічно, підтримувала вокальну лінію ритмічною стійкістю та акцентованістю, ефектно підкреслюючи напруження і драматизм арії. Виконавиця фортепіанної партії володіла чудовим відчуттям стилю: легкі, блискучі пасажі звучали з притаманною бароко прозорістю, а педалізація була стриманою, що дозволило зберегти чіткість фактури. У діалогах із оркестровими інструментами фортепіано вдало балансувало між акомпанементом і рівноправним учасником музичної дії.

Особливо вражало те, як рояль допомагав «вести» динаміку арії: у швидких секціях воно створювало напругу й рух, а в драматичних — слугувало емоційною опорою для вокалу. Таке використання роялю у виконанні барокової музики в поєднанні з народним оркестром виглядало нетрадиційно, але надзвичайно органічно, показуючи, як класика може жити в новому контексті.

Висновки (що запам'яталося, чому варто/не варто наслідувати виконавця):

Найбільше запам'яталась майстерна участь фортепіано в обох номерах концерту, проте в абсолютно різних ролях. У творі А. Цфасмана «Сніжинки» фортепіано виступало як солуючий інструмент, блискуче демонструючи джазову легкість, витончену техніку та динамічну виразність. Партія була виконана яскраво, з артистизмом і тонким

відчуттям стилю — саме це варто наслідувати: поєднання технічної точності з емоційною гнучкістю, легкість звучання і свобода фразування. У «Agitata da due venti» А. Вівальді фортепіано виконувало роль акомпанементу, гармонічно підтримуючи вокальну партію та взаємодіючи з оркестром. Тут варто наслідувати стриману педалізацію, чіткий ритмічний пульс і чутливе слухання партнера, що дозволяло вокалу прозвучати вільно й виразно.

Обидві ролі фортепіано — як соліста й як акомпаніатора — були витримані на високому художньому рівні. Це свідчить про гнучкість і професіоналізм виконавців, і є гарним прикладом для студентів та молодих музикантів: уміти адаптувати свою гру до стилю, контексту й функції в ансамблі — ключ до справжньої музичної зрілості.

Керівник практики

М.р.
підпис

Марасенко М.М.
прізвище та ініціали

Назва заходу №4 : Музичний марафон «Юні зірки» у МЦКМ Профспілок України

Дата проведення : 01.12.2024

Прізвище виконавця (ів) : Голота А. Броннікова Е. Калашніков М.

Програма концерту :

- Г. Уоррен «Потяг на Чаттанугу»
- Р. Martini «Carioca»
- Ж.Нолле «Маленька латинська сюїта»

Аналіз та особисті враження :

Музичний марафон «Юні зірки», що відбувся 1 грудня 2024 року в МЦКМ Профспілок України, став яскравою подією, що об'єднала талановитих учнів і викладачів у спільному творчому пориві. Цей концерт продемонстрував не лише різноманіття музичних жанрів і тембрів, а й показав важливість ансамблевого музикування як складової музичного виховання.

Програма концерту була цікаво побудована — від ніжної дитячої гри до професійних, динамічних виступів викладачів. Особливу увагу привернули ансамблі з фортепіано, які прозвучали першими двома номерами. У творах Г. Уоррена «Потяг на Чаттанугу» та Р. Martini «Carioca» фортепіано виступало не просто як акомпанемент, а як повноцінний ансамблевий учасник, що формує характер, ритмічний імпульс і загальний настрій виконання.

«Потяг на Чаттанугу» — твір, що прозвучав у виконанні наймолодших учасників, був особливо зворушливим. Маленькі піаністи, попри свій юний вік, добре впоралися з партією: гра була чітка, ритмічна, з вираженою пульсацією, що чудово передавала ідею «руху потяга».

Простий, але колоритний репертуар у цьому випадку був підібраний дуже вдало — він дозволив учням почуватися впевнено й при цьому донести образність твору. Сама структура ансамблю дала можливість дітям навчитись взаємодіяти, слухати одне одного, синхронізувати гру, що є ключовими навичками у формуванні музичного мислення.

У виконанні «Carioca» відчувалася вже зовсім інша енергетика — це був виступ викладачів, що відзначався високим рівнем володіння інструментом, стилістичною точністю й яскравою подачею. Партії фортепіано перепліталися, створюючи насичену ритмічно-мелодичну тканину, характерну для латинських танців. Влучне динамічне балансування, розподіл ролей між виконавцями, виразне акцентування ритмів — усе це створювало ефект справжнього сценічного шоу, яке додало концерту драйву та завершеності.

Окрему увагу заслуговує Ж. Нолле «Маленька латинська сюїта», яка прозвучала у версії з саксофоном. Попри домінуючу роль саксофона, фортепіано відігравало надзвичайно важливу функцію — воно створювало ритмічний та гармонічний фундамент, підтримувало темп, окреслювало структуру твору, зберігаючи стильове забарвлення. Акомпанемент був живим, пластичним і точним, що дозволяло солісту вільно виражати образи. У поєднанні саксофона з фортепіано добре відчувалася командна робота: жоден інструмент не домінував, а звучали як єдине ціле.

Загалом концерт справив надзвичайно позитивне враження — завдяки поєднанню молодечої щирості, професійної зрілості й безперервного розвитку. Фортепіано в кожному номері звучало не лише технічно грамотно, але й художньо змістовно, відчувалося глибоке розуміння стилю, образів і ансамблевої взаємодії.

Висновки (що запам'яталося, чому варто/не варто наслідувати виконавця):

Запам'яталося різноманіття виконавців — від наймолодших учнів до досвідчених педагогів — і як по-різному вони розкрили потенціал фортепіано у складі ансамблів. Особливо зворушливо виглядали наймолодші учасники в «Потязі на Чаттанугу»: щирість, зосередженість та радість від гри залишили тепле враження. Їхня чіткість у ритмі, прагнення до злагодженості — це те, що варто заохочувати й наслідувати в ранньому музичному розвитку.

У «Carioca» викладачі показали, яким рівнем ансамблевої культури має володіти зрілий музикант. Їхній виступ був прикладом точного фразування, гармонійного балансу партій і відчуття стилю. Такий професійний підхід надихає молодь і є прикладом для наслідування: ретельна підготовка, сценічна впевненість, артистизм — усе це створює справжню музичну подію.

У «Маленькій латинській сюїті» важливою рисою була саме командна робота. Фортепіано, хоча й не було солістом, відігравало визначну роль у підтримці ансамблю. Тут варто наслідувати тонке відчуття міри, гнучке супроводження соліста, вміння залишатися помітним без домінування — це вища форма ансамблевої майстерності.

Не варто наслідувати механічну або шаблонну гру, якщо вона іноді трапляється в учнівських виступах. Кожен номер повинен мати емоційну виразність і бути музично осмисленим, навіть на початковому рівні.

Керівник практики

М. С.
Підпис

Марасенко М. С.
Прізвище та ініціали

Назва заходу №5 : Гала-концерт концерт конкурсу «Мистецтво віртуозності»

Дата проведення : 06.12.2024

Прізвище виконавця (ів) : Д. Зінова, А. Арутюн, В. Федорищева, Є. Стоцька, І. Базенко, Б. Волошин.

Програма концерту :

- Ф. Шуберт, Варіації на тему пісні «Засохлі квіти» з вокального циклу «Прекрасна мельниківна» для флейти з фортепіано.
- С. Борткевич, Прелюдія *cis-moll* op.13 №4.
- М. Равель, «Сумні птахи» із циклу «Відображення».
- Л. Ревуцький, Прелюдія op. 7, №1.
- П. Хіндеміт, Соната in *Es-dur* для скрипки та фортепіано 1 частина.
- Е. Гріг, Соната для скрипки та фортепіано 1 частина

Аналіз та особисті враження :

Гала-концерт конкурсу «Мистецтво віртуозності», що відбувся 6 грудня 2024 року, став не просто фінальною крапкою музичного змагання, а справжнім святом високого виконавського мистецтва. Він зібрав на сцені яскравих представників нової генерації музикантів, які продемонстрували не лише володіння складним репертуаром, але й тонке художнє чуття, глибину інтерпретації та сценічну впевненість.

Особливе враження справила загальна атмосфера концерту: відчувалась концентрація, повага до мистецтва, виняткова зібраність учасників і щира підтримка публіки. Кожен номер був результатом серйозної творчої праці — не просто виконанням нот, а цілісним художнім висловлюванням.

Сценічна поведінка учасників також засвідчувала їхню виконавську зрілість: точність у жестах, стриманість, впевненість і повага до слухача формували глибоке емоційне сприйняття.

Важливим аспектом програми стала ансамблева взаємодія, особливо у творах для скрипки, флейти та фортепіано. Фортепіано виступало в ролі як рівноправного партнера, так і тонкого акомпаніатора, і в обох випадках звучало професійно: чітко, динамічно, з добрим відчуттям фрази та форми. Вразила чутливість до партнера, що проявлялася в ансамблевому балансі, вмілому підлаштуванні під темп, артикуляцію та емоційний стан соліста. Саме ці якості роблять ансамбль «живим», а не механічним.

Ще однією сильною стороною концерту був добре підібраний репертуар — різностильовий, складний, але логічно вибудований у межах концертної програми. Можна було почути як ліричні, емоційно насичені твори, так і технічно складні композиції з інтелектуальною драматургією. Завдяки цьому глядач мав змогу побачити повну палітру можливостей кожного учасника — не лише технічну майстерність, але й глибину музичного мислення, здатність до художнього осмислення матеріалу.

Окремо варто відзначити рівень загальної підготовки: злагодженість виступів, впевнена подача, гармонійне оформлення концертного простору — усе свідчило про професійний підхід до організації заходу. Цей концерт мав не просто презентаційний характер, а виконував ще й навчальну, виховну й естетичну функцію — для учасників, глядачів і викладачів.

У цілому, концерт залишив дуже глибоке, надихаюче враження. У ньому поєдналися технічна віртуозність і щирість подачі, сучасне мислення й класична школа, сценічна культура й живе емоційне переживання. Це не просто «підсумковий» виступ — це щира демонстрація любові до музики й поваги до професії виконавця.

Висновки (що запам'яталося, чому варто/не варто наслідувати виконавця):

Висновки (що запам'яталося, чому варто/не варто наслідувати виконавця):

Запам'яталося насамперед відчуття справжнього музичного середовища, в якому кожен учасник — не просто виконавець, а особистість із власним стилем, інтерпретацією та емоційною глибиною. Концерт був не схожий на формальну демонстрацію навичок — це був живий творчий процес, у якому публіка ставала співучасником внутрішніх переживань музикантів. Варто наслідувати:

—Ансамблеву культуру: чітке слухання партнера, динамічний баланс, гармонійне спільне звучання. Це особливо важливо в камерній музиці, де кожен голос має рівну художню вагу.

—Глибоке знання стилю творів: від класики до імпресіонізму — учасники демонстрували розуміння того, як має звучати музика конкретної епохи чи композитора. Усі стилістичні особливості були витримані з тонким смаком.

—Фортепіанну майстерність як у сольному, так і в ансамблевому форматі: фортепіано прозвучало як інструмент із безмежними виражальними можливостями, здатний підтримувати, вести, відтіняти або домінувати, залежно від музичного контексту. Це високий рівень музичного мислення.

—Професіоналізм і сценічну культуру: стримана поведінка, повага до слухача, впевнена посадка за інструментом чи з інструментом — усе це створює образ сформованого виконавця.

Не варто наслідувати (хоча таких моментів було небагато):

—Місцями у молодших виконавців відчувалась зайва зосередженість на техніці, яка трохи обмежувала емоційність. Варто пам'ятати: техніка — це лише інструмент, головне — зміст і передача настрою.

—Іноді траплялось нерівномірне фразування або поспішність у темпі — це природно для конкурсного хвилювання, але над цим важливо працювати в репетиціях, розвиваючи витримку та контроль.

Загалом, концерт став прикладом сучасного музичного виховання на високому рівні. Це той тип виступів, який формує не лише виконавців, а й глядача, виховує художній смак, показує, як музика здатна бути діалогом, розповіддю, емоційним зверненням. Такий досвід важко переоцінити — його варто наслідувати й розвивати.

Керівник практики

М. С.
підпис

Марасенко М. С.
прізвище та ініціали

ВІДВІДУВАННЯ РЕПЕТИЦІЙ

Спостереження за репетиційним процесом піаністів у різних виконавських форматах (соліст, концертмейстер, камерні ансамблі)
вересень–листопад

ЗАВДАННЯ: відвідати репетиції піаністів (формат: сольна репетиція; акомпанемент (робота піаніста як концертмейстера з вокалістами, інструменталістами); камерний ансамбль (дуети, тріо, квартети тощо); **пасивно спостерігати за репетиційним процесом й фіксувати ключові моменти.**

Звернути увагу на:

- способи роботи з текстом твору (технічні прийоми, розбір);
- особливості інтерпретації (темп, динаміка, фразування);
- взаємодію з партнером(ами) (ансамблевість, слухання);
- особисту організацію часу та робочого процесу;
- зауваження викладача (якщо репетиція відбувається з педагогом).

Після кожного відвідування скласти короткий аналітичний звіт (1–1,5 сторінки), що включатиме:

- дату, місце проведення репетиції;
- імена учасників;
- твори, які виконувались;
- спостереження за процесом підготовки;
- власні висновки про ефективність репетиційної роботи.

Репетиція №1 / місце проведення: Академія мистецтв імені Павла Чубинського.

Дата проведення: 27.09.24

Імена учасників: М. Власюк, А. Удовик

Твори які виконувались:

В. Косенко. Етюд *fis-moll* op 8 no 8

Ф. Шуберт. Скерцо D.593 no 2.

С. Борткевич «Втіха» №4 op.17.

Ф. Ліст Юнацький етюд №9 op.1

Спостереження за процесом підготовки :

Репетиційний процес відбувався в аудиторії з відповідною акустикою, що сприяло повноцінному зануренню у виконавську практику. Студентки підходили до кожного твору з уважністю та відповідальністю, демонструючи глибоке розуміння музичного матеріалу.

Початок репетиції розпочався з опрацювання Етюду *fis-moll* Віктора Косенка. Цей твір вимагав високої технічної точності, а також глибокого емоційного занурення. Марія Власюк акцентувала увагу на чіткості арпеджіо, чистоті педалізації та створенні напруженої, але водночас ліричної атмосфери. Було проведено кілька повторень складних фраз для досягнення більшої свободи у виконанні.

Після Косенка працювали над Скерцо Ф. Шуберта, де особливої уваги потребувала ритмічна чіткість та артикуляція. Студентка прагнула зберегти легкість та природність фразування, притаманні музиці Шуберта, уникаючи надмірної драматизації. У роботі над цим твором активно використовувались методи спільного програвання партій, обговорення інтерпретаційних рішень та темпових варіантів.

Наступним етапом стала робота над мініатюрою Борткевича «Втіха», що вимагала особливої ліричності й інтонаційної тонкості. Анастасія Удовик прагнула передати спокійну, заспокійливу атмосферу твору, працюючи над тонкою динамікою, фразуванням і співучістю мелодії. Репетиція цієї частини супроводжувалась активним діалогом між виконавцями щодо смислових акцентів та передачі настрою твору.

Завершальним етапом репетиції стало опрацювання Юнацького етюд №9 Ференца Ліста, який став справжнім викликом з огляду на свою віртуозність. Було помітно, що студентка заздалегідь вивчила технічний матеріал, тож основна увага під час репетиції зосереджувалась на узгодженості темпу, розстановці акцентів, а також передачі характеру кожної музичної фрази. Окрема увага приділялась «співу» в серединних епізодах, де ліризм змінює початкову стрімкість твору.

Упродовж усієї репетиції панувала робоча, зосереджена атмосфера.

Відчувалась висока мотивація обох учасників, їх готовність до взаємодії та творчий підхід до інтерпретації. Часто відбувались паузи для обговорення художніх рішень, у ході яких виконавці демонстрували не лише технічну обізнаність, а й глибоке емоційне розуміння виконуваних творів.

Загалом, перша репетиція засвідчила належний рівень підготовки учасників та задала добрий старт подальшому репетиційному процесу.

З'явилися чіткі орієнтири для вдосконалення, а також визначено аспекти, що потребують додаткової уваги у наступних заняттях.

Власні висновки про ефективність репетиційної роботи:

Проведена репетиція показала достатньо високий рівень організації та продуктивності. Студентки М. Власюк і А. Удовик проявили серйозне ставлення до підготовки, що дозволило уникнути зайвих затримок і одразу перейти до цілеспрямованої роботи над кожним твором.

Успішним виявився розподіл часу між творами: кожна п'єса отримала достатню кількість уваги, з особливим акцентом на проблемні місця. Наприклад, у творі В. Косенка особливу увагу було приділено технічній вивірності пасажів у правій руці та роботі з педаллю — студентки спільно шукали оптимальні варіанти для досягнення прозорого звучання. У скерцо Шуберта працювали над збереженням стабільного пульсу в середньому темпі, з акцентом на легкість фактури та баланс між руками.

У мініатюрі Борткевича студентки зосередились на глибокій передачі настрою твору, коригуючи динамічні переходи та фразування. Цей твір

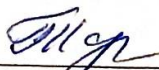
вимагав чутливості до дрібних нюансів, і в ході репетиції було досягнуто значного прогресу в плані виразності виконання.

Особливої уваги заслуговує робота над Юнацьким етюдом Ліста — найтехнічнішим твором програми. Студентки поступово нарощували темп, фіксуючи увагу на точності складних пасажів та синхронізації в обох руках. Позитивним результатом стало досягнення більшої впевненості в складних епізодах після кількох цілеспрямованих повторень.

Репетиція проходила в атмосфері конструктивної взаємодії: студентки обговорювали художні та технічні рішення, давали одна одній зауваження та оперативно їх враховували. Такий підхід сприяв не лише підвищенню якості виконання, а й розвитку ансамблевого мислення та вміння слухати партнера.

Загалом, ефективність репетиції підтверджується чітким прогресом у виконанні кожного твору, вдалим розподілом часу, увагою до деталей та високим рівнем самодисципліни. У подальшій роботі доцільно поглибити роботу над емоційною наповненістю творів та продовжити технічне вдосконалення, особливо в найбільш складних фрагментах.

Керівник практики

підпис

прізвище та ініціали

Репетиція №2 / місце проведення: Академія мистецтв імені Павла Чубинського.

Дата проведення: 02.12.2024

Імена учасників: Є. Стоцька, А. Удовик, М. Калашнікова.

Твори які виконувались:

- В.А. Моцарт Соната для скрипки і фортепіано e-moll 1-2 частини.
- А. Кореллі Соната для скрипки і фортепіано e-moll 1-4 частини.
- Ф. Мендельсон Соната для скрипки і фортепіано f-moll 1-3 частини.

Спостереження за процесом підготовки :

Репетиція проходила в аудиторії Академії мистецтв імені Павла Чубинського, в умовах максимально наближених до концертних.

Студентки були повністю підготовлені до занять — мали при собі ноти, попередньо ознайомились з партитурами, що дозволило ефективно використовувати відведений час.

Першим твором у репетиційному плані була Соната для скрипки і фортепіано e-moll В.А. Моцарта (1–2 частини). На початку Євгенія Стоцька узгоджувала темп та характер виконання першої частини. Було помітно, що вона вже мала попередній досвід спільної роботи над цим твором: фразування та динаміка звучали узгоджено, проте виникали певні труднощі у точній артикуляції скрипкових реплік — надто в швидких діалогічних епізодах. Фортепіанна партія звучала трохи голосніше, ніж потрібно в класицистському стилі, тож було зроблено кілька програвань із корекцією динамічного балансу. В другій частині працювали над плавністю легато, тривалістю фраз та нюансуванням — особливо у розділі, де змінюється гармонічна атмосфера. Обговорювали агогіку та роботу зі змістовим "диханням" між фразами.

Другим твором була Соната А. Кореллі e-moll (1–4 частини). Марія Калашнікова розпочала з короткого обговорення історичного контексту твору й барокової манери виконання. Основна увага приділялася ритмічній точності та правильному трактуванню темпів у кожній з частин. У першій частині (Adagio) скрипалька намагалась зберегти співучість фраз, а акомпаніаторка — легкість акомпанементу. У другій частині (Allegro) репетиційна робота фокусувалась на чіткому розподілі ролей між

голосами та узгодженні метроритмічних акцентів. У повільній третій частині (Sarabanda) опрацьовували нюансування прикрас — трелі, морденти, аподжиятури, з метою наблизити звучання до барокової практики. Завершальна частина (Giga) вимагала швидкої техніки та ритмічної координації — її виконували кілька разів, із поступовим пришвидшенням і корекцією в окремих складних тактах. Спільно обговорювали розстановку артикулювання і темпове співвідношення між частинами.

Третім етапом була робота над Сонатою Ф. Мендельсона f-moll (1–3 частини) — найбільш емоційно насиченим і технічно складним твором програми. Анастасія Удовик почала з фрагментарного програвання першої частини, працюючи над чистотою інтонації у скрипковій партії, зокрема в хроматичних ходах та скачках у верхньому регістрі. Обговорювались проблеми синхронізації у місцях зі щільною фактурою — фортепіано іноді "випереджало" скрипку через складний акомпанемент. Репетиційно це вирішувалось за допомогою уповільненого програвання з рахунком. У другій частині (Andante) увага була зосереджена на динамічній гнучкості: намагались створити ефект спокійного співу з поступовими динамічними хвилями. Третя частина (Presto) вимагала максимальної точності та витривалості — студентки тричі повертались до швидких пасажів, домагались рівномірності штрихів і легкості фактурного викладу. В ході роботи неодноразово вмикали метроном, щоб стабілізувати темп у фіналі. Усі три твори репетировались як фрагментарно (із зосередженням на складних місцях), так і цілісно — особливо на завершальному етапі заняття. Студентки обговорювали музичні фрази, драматургічні кульмінації, динамічні плани, були уважними до зауважень одне одного. Було помітно, що репетиція має не лише технічний, а й глибоко художній характер.

Загалом репетиційний процес був інтенсивним, ретельно організованим, мав чітку структуру та відповідав високому рівню академічної підготовки.

Власні висновки про ефективність репетиційної роботи:

Репетиція виявилась надзвичайно ефективною як у технічному, так і в художньому плані. Кожна студентка продемонструвала глибоке розуміння виконуваних творів, високу індивідуальну підготовку та здатність до конструктивної ансамблевої взаємодії.

Особливо позитивним моментом стало те, що вся репетиційна робота була спрямована не лише на усунення технічних неточностей, а й на формування повноцінного музичного образу кожного твору. У процесі роботи студентки не просто виконували ноти, а активно шукали зміст, художню ідею, драматургічну логіку.

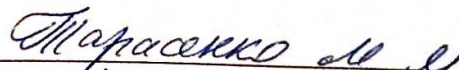
Також відзначається зростання ансамблевої злагодженості: учасниці чуйно реагували на зміну темпу, динаміки, артикуляції, швидко адаптувались до коригувань партій партнерок. Це свідчить про високий рівень комунікації між виконавицями та гнучкість мислення.

Репетиція була добре організована за часом: кожен твір отримав належну увагу, ключові проблемні моменти були чітко визначені й опрацьовані. Відчувалась цілеспрямованість і системність підходу до навчального процесу.

У підсумку, можна стверджувати, що репетиційна робота досягла поставленої мети: рівень виконання творів значно покращився, а студентки виявили високий ступінь професійної готовності до академічного показу або конкурсного виступу.

Керівник практики

підпис

прізвище та ініціали

ВІДВІДУВАННЯ ВІДКРИТИХ УРОКІВ, МАЙСТЕР-КЛАСІВ

аналіз виконавських рекомендацій, прийомів роботи з учнями та студентами

ЗАВДАННЯ:

Ознайомлюватися з методикою роботи викладачів фаху «фортепіано»;

Вивчати виконавські поради, методичні прийоми та інтерпретаційні підходи у педагогічному процесі;

Розширювати уявлення про стилістичну гнучкість та професійні вимоги у фаховій підготовці;

Формувати навички аналізу педагогічної взаємодії між викладачем і студентом/учнем.

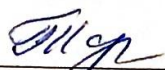
Звернути увагу на такі аспекти:

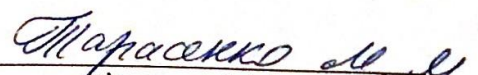
- структура уроку або заняття;
- характер виконавських рекомендацій;
- специфіка роботи над фортепіанною фактурою, звуковидобуванням, технікою, фразуванням;
- підходи до інтерпретації;
- способи мотивації студента;
- рівень взаємодії викладача й учня;
- педагогічна мова, стиль комунікації.

Після заходу скласти аналітичний звіт (1,5–2 сторінки), що має містити:

- дату, місце проведення;
- ім'я викладача (майстра) та учня/студента;
- виконувані твори;
- аналіз рекомендацій і педагогічних прийомів;
- власні враження та висновки щодо доцільності, ефективності, новизни почутого;
- можливості практичного застосування побачених підходів у майбутній виконавсько-педагогічній діяльності.

Керівник практики

підпис

прізвище та ініціали

Майстер-клас від Ігоря Рябова в музичній школі імені Святослава Ріхтера

Майстер-клас / місце проведення

Дата проведення: 21.11.2024

Імена викладача та студента (учня): Ігор Рябов викладач, Емілія Гурська учениця.

Виконувані твори: – Л. Ревуцький Прелюдія №1 ор.7

Аналіз рекомендацій і педагогічних прийомів:

Майстер-клас відбувся в теплій і конструктивній атмосфері, що сприяло глибокому творчому зануренню у музичний процес. Ігор Рябов, як досвідчений педагог, проявив себе як уважний і чуйний наставник, котрий не лише давав конкретні вказівки, а й мотивував ученицю самостійно осмислювати музичний матеріал.

Під час майстер-класу Ігор Рябов детально розглянув виконання **Прелюдії №1 ор.7 Л. Ревуцького**, зосередивши увагу на кількох ключових аспектах техніки і інтерпретації.

1. **Педалізація** — викладач навчив Емілію користуватися **напівпедаллю** для уникнення надмірного злиття звуків, що робило фактуру прозорішою та чистішою. Ігор звернув увагу на точний момент підняття педалі після кожного акорду, щоб уникнути розмитості. Ця деталь значно покращила окресленість гармонічних переходів.
2. **Динамічний контроль** — вимагання від учениці чітко відтворювати динамічні контрасти, не просто змінюючи гучність, а передаючи внутрішню напругу. Для цього він пропонував працювати над кожною фразою, поступово нарощуючи інтенсивність і плавно переходячи до затухання, вчачи грати динаміку як живий процес, а не статичні позначення.
3. **Фразування і артикуляція** — детальне розбирання кожної музичної фрази по двотактах, пояснюючи логіку побудови і розставляння акцентів. Він рекомендував виділяти початок і кінець фрази більш виразно, а середину – більш легким і плавним звуком, щоб створити відчуття «музичного дихання».

4. **Інтонаційна точність** — викладач наполягав на чистоті звучання інтервалів, особливо в лінії мелодії скрипкової партії (Емілія виконувала на фортепіано, але увага була до мелодійності). Для цього Рябов застосовував прийом **голосового співу мелодії**, співаючи разом з ученицею для кращого відчуття висоти і емоції.
5. **Робота зі звуковою палітрою** — пропонування експериментувати зі зміною тембру через різні варіанти дотику до клавіш, зокрема, більш ніжним чи яскравим, у залежності від музичного змісту фрази. Він пояснював, що саме таким чином можна краще підкреслити емоційні нюанси твору.
6. **Контроль темпу і ритму** — викладач наполягав на внутрішньому відчутті ритму, а не просто на суворому слідуванні метронома. Він пропонував робити мікроритмічні варіації у межах фраз, щоб надати виконанню більшої живості і індивідуальності.
7. **Психологічна підтримка і мотивація** — Ігор Рябов створив довірливу атмосферу, заохочував Емілію до пошуку власного музичного образу, а не лише слідування тексту, що сприяло розвитку музичної самостійності.

Власні враження, можливості практичного застосування побачених:

Майстер-клас Ігоря Рябова справив дуже позитивне враження завдяки глибині аналізу та точності педагогічних рекомендацій. Викладач продемонстрував високий професійний рівень і вміння знайти індивідуальний підхід до учениці, що значно підвищує ефективність навчального процесу.

Особливо цінною була увага до деталей — педалізація, динамічні переходи, фразування і темпова гнучкість — які часто залишаються поза увагою під час звичайних занять. Прийоми, які були запропоновані, дають змогу не тільки вдосконалити технічну сторону виконання, але й розвинути музичну виразність та інтерпретацію.

Практичне застосування цих рекомендацій у подальшій роботі виглядає дуже перспективним. Зокрема, використання напівпедалі для контролю

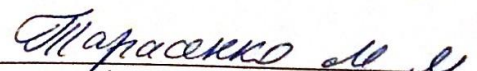
прозорості звучання та поступове формування динамічних контрастів може значно покращити виконання не тільки цього твору, а й широкого репертуару в класичному стилі.

Також робота з аналізом фразування та інтонації сприятиме розвитку музичного мислення та глибшому розумінню музичних форм. Методи активного слухання і голосового моделювання є корисними інструментами для самостійної роботи та вдосконалення виконавської майстерності.

Загалом, побачені на майстер-класі педагогічні прийоми та підходи надихають на впровадження їх у власну практику викладання і виконання, що безумовно сприятиме підвищенню рівня музичної культури та професіоналізму.

Керівник практики

підпис

прізвище та ініціали

АНАЛІЗ КОНЦЕРТНОЇ ПРОГРАМИ

вивчення структури програм, творів, логіки побудови концертного виступу

ЗАВДАННЯ: відібрати 1 концерт (відвіданих наживо або в записі продовж семестру), програма якого буде аналізуватися.

Провести письмовий **структурно-стилістичний аналіз** програми, звертаючи увагу на:

- загальну кількість творів і тривалість програми;
- жанрову різноманітність (соната, етюд, фантазія, концерт, мініатюри тощо);
- хронологічну побудову (послідовність за епохами, стилями, формами);
- чергування темпів, тональностей, характерів творів;
- логіку розташування номерів (початок, кульмінація, завершення);
- доцільність вибору фінального твору;
- емоційну, смислову та естетичну єдність програми.

Зробити висновки про ефективність побудови концертної програми та сформулювати власне бачення ідеальної структури виступу.

Оформити **аналітичний звіт** за програмою (обсяг – 1-1,5 сторінки), до якого включити:

- назву концерту, дату, виконавців;
- перелік творів;
- опис структури та логіки побудови;
- оціночні судження (сильні/слабкі сторони, враження);
- власні пропозиції щодо вдосконалення.

Концерт класів І.С. Рябова і Я.А. Ярмака

Назва концерту

Дата проведення: 02.12.2024

Виконавці: Д. Зінова, В. Чигрин, А. Богма, Т. Дзекун

Програма концерту:

- Л. Ван Бетховен Соната №8 1 частина.
- Ф. Шопен Етюд №12 op.10
- К. Дебюссі Бергамаська Сюїта
- Л. Ревуцький Прелюдія op.4
- Б. Лятошинський Прелюдія op.38

Оціночні судження (сильні / слабкі сторони, враження)

Концерт складався з 5 творів загальною тривалістю приблизно 45-50 хвилин. Програма охоплювала твори чотирьох різних стилістичних епох: класицизм (Бетховен), романтизм (Шопен), імпресіонізм (Дебюссі) та український музичний модерн (Ревуцький і Лятошинський).

Початок концерту – драматична перша частина "Патетичної" сонати Бетховена – задав серйозний, емоційно напружений тон. Далі – яскравий і технічно складний "Революційний етюд" Шопена, який став справжньою кульмінацією програми.

Після двох емоційно насичених творів прозвучала Бергамаська сюїта Дебюссі – легка, витончена, прозора. Цей твір вдало "розрядив" напругу, надавши слухачеві емоційну паузу. Завершили програму дві прелюдії українських композиторів, які об'єднали національний колорит з інтелектуальним змістом.

Таке розміщення створило чітку драматургічну лінію:

емоційна напруга → технічна кульмінація → спокій → філософське завершення.

Сильні сторони:

- Послідовне нарощування емоційної напруги: початок із глибоко драматичної сонати Бетховена, технічна й емоційна кульмінація в етюді Шопена, а далі — поступове розвантаження через поетичну мову Дебюссі до філософського завершення в українській музиці.
- Жанрова і стилістична різноманітність: у програмі представлені як класичні, так і імпресіоністичні та національно-модерністські твори, що демонструє широту музичного репертуару та світогляду виконавців.
- Увага до української музики: включення творів Левка Ревуцького та Бориса Лятошинського – важливий крок у популяризації національного репертуару.
- Збалансоване чергування технічно складних і ліричних номерів, що дозволило слухачам уникнути перевантаження й краще зосередитися на кожному творі.

Слабкі сторони:

- Нерівномірний розподіл технічного навантаження: перші два твори (Бетховен і Шопен) вимагали від виконавців максимальної технічної

та емоційної віддачі, тоді як наступні твори були значно спокійнішими, що створило певний дисбаланс у динаміці програми.

Власні висновки про ефективність репетиційної роботи:

Якість виконання програми свідчила про глибоку і цілеспрямовану репетиційну підготовку. Всі учасники демонстрували високий рівень володіння матеріалом: твори були виконані з упевненістю, чітким ритмом, продуманою агогікою і динамікою. Особливо відзначається уважна робота над технічно складними фрагментами, як-от форшлагові пасажі у Шопена та поліфонічні моменти у Дебюссі. Це свідчить про те, що значну увагу під час репетицій приділяли не лише механічному відпрацюванню, а й інтерпретаційній глибині.

Крім того, відчувалася серйозна аналітична робота з текстом: виконавці не просто відтворювали ноти, а намагалися донести стилістичні особливості кожного композитора. Наприклад, у прелюдії Лятошинського було витримано характерну для його стилю напружену гармонічну мову та драматичну лінію розвитку. Таке трактування неможливе без усвідомленої роботи над образним змістом твору на етапі підготовки.

Ще однією позитивною ознакою стало загальне злагодження концертної програми. Хоча виконавці змінювалися, між номерами не виникало відчуття дисонансу – всі учасники дотримувались єдиного естетичного вектору. Це свідчить про узгодженість із викладачами та, ймовірно, колективне обговорення концепції виступу під час підготовчого етапу.

Однак у деяких виконавців спостерігалася легка сценічна скутість, зокрема у вступних фразах творів. Це могло бути наслідком браку повноцінних прогонів «в умовах сцени» — тобто репетицій в концертній атмосфері з імітацією виступу. Така практика могла б сприяти більшій внутрішній розкутості на сцені та покращенню артистичної свободи.

У підсумку, репетиційна робота виявилася глибокою, цілеспрямованою й ефективною. Вона охоплювала як технічний, так і художній рівень підготовки, що забезпечило якісне та змістовне концертне виконання.

Власні пропозиції щодо вдосконалення :

1. Зміцнення драматургії програми:

Доцільно розглядати можливість включення повноцінних творів великої форми (наприклад, цілої сонати або частини концерту), а не окремих частин. Це дозволить слухачам глибше зануритись у логіку розвитку музичного матеріалу та створить потужнішу музичну арку всередині програми.

2. Посилення фінальної частини концерту:

У ролі завершального твору варто обирати композицію з яскравим кульмінаційним характером або емоційним узагальненням. Завершення концерту має залишати сильне враження та відчуття завершеності.

3. Розширення жанрової палітри:

Включення вокальних, камерно-інструментальних або ансамблевих номерів додасть динаміки та зробить програму більш різноманітною. Це також дозволить залучити більшу кількість учасників та показати багатогранність музичних форм.

4. Зміцнення концептуальної єдності:

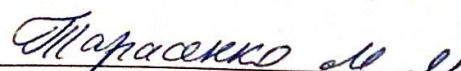
Програма могла би виграти від об'єднання навколо спільної теми, стилістичної ідеї або композиторського напрямку. Наприклад, концерт міг бути присвячений музиці епохи романтизму або фортепіанним мініатюрам. Це посилює сприйняття концерту як художнього цілого.

5. Психологічна підготовка до виступу:

Варто практикувати більше прогонів у присутності невеликої аудиторії, щоб зменшити напругу під час самого концерту. Це допоможе виконавцям почуватися впевненіше й вільніше на сцені.

Керівник практики

підпис

прізвище та ініціали

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН

з навчальної дисципліни «Концертно-виконавська практика»

(активна)

IV курс, семестр

Мета практики:

Формування та вдосконалення професійних виконавських навичок, досвід підготовки та участі в концертах, розвиток сценічної культури, артистизму, вміння працювати з аудиторією, а також закріплення навичок підготовки концертної програми та її публічного представлення.

Очікувані результати:

- Набуття досвіду публічного виконавства в різних форматах
- Удосконалення навичок сценічної поведінки
- Розвиток музичної пам'яті, технічної майстерності, емоційної виразності
- Розуміння процесу підготовки концертної програми
- Усвідомлення педагогічного значення виконавської діяльності в мистецькій освіті

Види діяльності під час проходження активної концертно-виконавської практики:

№	Вид діяльності	Зміст роботи	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	Вступна консультація	Ознайомлення з завданнями та структурою практики. Визначення індивідуального репертуару	Перша декада вересня	
2	Формування концертного репертуару	Підбір творів різних стилів і жанрів (сольні, ансамблеві, акомпанемент) відповідно до кваліфікаційного рівня	Вересень	Заповнити додаток 5
3	Щотижневі репетиції	Робота над технікою, художнім образом, інтерпретацією; індивідуальні заняття з концертмейстером / педагогом	Протягом семестру	
4	Самостійна робота над репертуаром	Щоденна індивідуальна практика, постановка мети і завдань кожного заняття, фіксація результатів у щоденнику	Постійно	
5	Виступ на академічному концерті	Публічне виконання частини програми з фіксацією відгуку викладача	Жовтень	
6	Участь у загальношкільних мистецьких заходах	Виступи в концертах, присвячених державним або професійним святам, профорієнтаційних акціях, конкурсах, фестивалях	За планом ПЦК	Заповнити додаток 6
7	Виступ у мистецькій школі / публічний відкритий концерт	Підготовка та проведення сольного або ансамблевого виступу перед учнями мистецької школи / в музеях / бібліотеках / інших сценах	Листопад–грудень	Заповнити додаток 6
8	Самоаналіз виступів	Запис рефлексій після кожного публічного виступу: що вдалося, що покращити, відчуття на сцені	Протягом практики	
9	Підготовка письмового звіту	Оформлення щоденника, аналітичного опису виконаної програми, підсумкові висновки	До кінця семестру	
10	Підсумкова консультація	Обговорення результатів, перевірка звітності, виставлення оцінки	Грудень	

Зміст завдання:

1. **Підготувати концертну програму** (тривалість — не менше 15–20 хвилин), до якої можуть входити твори різних стилів, жанрів та епох:
 - один твір у VII семестрі / кілька сольних творів у VIII семестрі;
 - камерний ансамблевий номер : 1 частина сонати у VII семестрі / соната (або сюїта) у повному обсязі у VIII семестрі;
 - виконати твір в якості концертмейстера один твір у VII семестрі / кілька творів у VIII семестрі;
2. **Прийняти участь у не менше ніж 2 концертних заходах**, серед яких можуть бути:
 - тематичні вечори;
 - звітні концерти;
 - внутрішні заходи мистецького закладу;
 - виступи в закладах освіти, культури, дитячих мистецьких школах, соціальних установах тощо.
3. **Виконати повний цикл підготовки до виступу:**
 - добір репертуару за погодженням з педагогом;
 - індивідуальна робота над творами;
 - аналіз змісту, форми, стилістичних особливостей твору;
 - участь у репетиціях;
 - підготовка до сценічного виконання (етика, психологічний настрій, зовнішній вигляд).
4. **Після кожного виступу підготувати письмову рефлексію** (1–2 сторінки), яка має містити:
 - опис репертуару та умов виступу (місце, публіка, контекст);
 - самооцінку якості виконання (техніка, музичність, сценічна подача);
 - труднощі, з якими зіштовхнувся студент;
 - відгуки слухачів, викладача;
 - висновки для подальшої роботи.
5. **Оформити щоденник практиканта**

Термін виконання:

Протягом VII семестру (вересень – грудень)

Протягом VIII семестру (січень – травень)

ПІДГОТОВКА ДО КОНЦЕРТУ
у VII семестрі

ВИБІР КОНЦЕРТНОЇ ПРОГРАМИ

до якої можуть входити твори різних стилів, жанрів та епох:

Перелік творів:

1. Один твір у VII семестрі :

Йоганнес Брамс Баллада g-moll op.118, No 3

2. Камерний ансамблевий номер : 1 частина сонати у VII семестрі:

Людвіг Ван Бетховен Соната №5 для скрипки і фортепіано F-dur op.24, 1 частина

3. Твір з концертмейстерської майстерності один твір у VII семестрі / кілька творів у VIII семестрі:

Українська народна пісня в обр. Л. Ященка «Нехай загородять там, де нелюб ходить»

Викладач з дисципліни «Спеціальне фортепіано»

Марасенко М.М.

Викладач з дисципліни «Концертмейстерський клас»

Гванцо Л.О.

Викладач з дисципліни «Камерний ансамбль»

Гванцо Л.О.

М.М.
Л.О.
Л.О.

ПІДГОТОВКА ДО КОНЦЕРТУ у VIII семестрі

Перелік творів:

1. Кілька сольних творів у VIII семестрі :

Людвіг Ван Бетховен, Соната №7 op.10 no3 D dur, Віктор Косенко,
«Куранта» e-moll з циклу «11 етюдів у формі старовинних танців»

2. Соната (або сюїта) у повному обсязі у VIII семестрі:

Людвіг Ван Бетховен Соната №5 для скрипки і фортепіано F-dur op.24, 4 частини

3. Кілька творів з концертмейстерської майстерності у VIII семестрі:

Українська народна пісня, обробка Л. Кауфмана «Спать мені не хочеться»

Й. С. Бах Арія «Blute nur, du liebez herz».

Викладач з дисципліни «Спеціальне фортепіано»

Марасенко М.М.

Викладач з дисципліни «Концертмейстерський клас»

Гванцко Л.О.

Викладач з дисципліни «Камерний ансамбль»

Гванцко Л.О.

М.М.
Л.О.
Л.О.

КОНЦЕРТИ У ЯКИХ БРАЛИ УЧАСТЬ ЯК ВИКОНАВЦІ у VII семестрі

Письмова рефлексія на кожен концерт (1 сторінка), яка має містити:

- о опис репертуару та умов виступу (місце, публіка, контекст);
- о самооцінку якості виконання (техніка, музичність, сценічна подача);
- о труднощі, з якими зіштовхнувся студент;
- о відгуки слухачів, викладача;
- о висновки для подальшої роботи

Школа мистецтв ім. М. Д. Леонтовича, VII семестр

Дата: 19 грудня 2024 року

Формат: звітний концерт фортепіанного відділу

Участь: як випускниця

Опис репертуару та умов виступу:

У концерті я брала участь у двох ролях. Першим номером був мій сольний виступ, я обрала твір з минулого року своєї програми Ігоря Шамо — **Прелюдію №8 fis-moll**, що вирізняється драматичним характером, гармонічною насиченістю та складною фактурою. Другий твір я виконувала як **концертмейстер** — супроводжувала кларнетиста в **Ноктюрні Ф. Шопена cis moll**, де потрібно було зберігати співучість, плавність та уважність до фразування духової партії. Концерт проходив у залі школи мистецтв у присутності викладачів, батьків, учнів і запрошених гостей. Зал був повністю заповнений, атмосфера — урочиста, святкова, але водночас хвилююча.

Самооцінка якості виконання:

Сольний виступ вважаю загалом вдалим. Мені вдалося точно відтворити динамічні переходи, контрасти та емоційний розвиток прелюдії. У деяких епізодах темпу і дихання трохи не вистачало свободи — хвилювання дещо скувало техніку, особливо в центральній драматичній частині. Проте завершення було впевнене й виразне.

У виконанні з кларнетом мені вдалося добре зберегти баланс — не перебивати соліста, але й не “зникати” з музичної тканини. Особливо задоволена спільним звучанням у середній частині твору, де вдалося досягти єдиного дихання. Ми кілька разів програвали цей твір із кларнетистом і в результаті змогли зіграти без збоїв, з гарною інтонаційною злагодженістю.

Труднощі:

Складно було переключитися між сольним виконавством і акомпанементом — це різні типи концентрації. Сольний виступ вимагав глибокого емоційного занурення, тоді як у дуеті з кларнетом — максимальної гнучкості й уважності до партнера. Також певним викликом

стало подолання хвилювання перед знайомою аудиторією — хоч я і добре знаю сцену школи, це був мій “випускний” виступ, тому хотілося показати себе з найкращого боку.

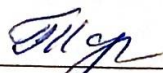
Відгуки слухачів і викладача:

Викладачка відзначила точність у передачі драматургії твору Шамо, а також мою акуратність і музикальність у супроводі Шопена. Слухачі — зокрема батьки інших учнів — підходили після концерту, дякували за зворушливе виконання й окремо згадували “дуже гармонійний дует із кларнетом”.

Висновки для подальшої роботи:

Цей концерт навчив мене швидко перемикатись між різними виконавськими ролями. Я зрозуміла, наскільки важливо бути не лише технічно підготовленою, а й гнучкою в емоційній передачі образів. Надалі хочу більше працювати над сценічною розкутістю, впевненим початком творів і стабільним контролем темпу в складних фрагментах. Крім того, планую розвивати навички ансамблевої гри — як у дуетах, так і в більших складах.

Керівник практики

підпис

прізвище та ініціали

Місце: Меморіальний музей-квартира В. Косенка

Дата: 13.12. 2024

Формат: камерний концерт класу викладача Людмили Іванько

Участь: фортепіанний супровід у дуєті зі скрипкою

Для виступу ми обрали **I частину Сонати №5 для скрипки і фортепіано (“Весняна”) Л. ван Бетховена**, твір, який поєднує яскравість, ліризм і витончену класичну форму. Цей репертуар вимагає від обох виконавців не лише високого технічного рівня, а й глибокого музичного мислення та вміння відчувати партнера.

Меморіальний музей-квартира Віктора Косенка створює особливу атмосферу для камерного музикування: тепла акустика, близькість до слухача, інтелігентна й уважна публіка — усе це сприяло емоційному зануренню. Концерт проходив у формі творчої зустрічі, присвяченої роботі класу викладача Людмили Іванько. Програма концерту була складена з різних за стилем і складом камерних творів, тому наш дует став яскравим класичним акцентом події.

Самооцінка якості виконання:

Виступ оцінюю як один із найуспішніших у цьому семестрі. З технічної точки зору, виконання пройшло впевнено, з хорошим контролем фактури, пульсації та артикуляції. Особливо задоволена тим, як вдалося витримати динамічні плани та залишити достатньо простору для скрипкової партії, не втрачаючи при цьому повноти фортепіанного звучання.

Музично вдалося передати загальний настрій першої частини сонати — світлий, прозорий, життєрадісний. У моменти діалогу з солісткою ми зберігали гармонійне “дихання”, підтримували темпову свободу, особливо у фразах з рубато. Була зосередженість на кожному елементі: від вступного жесту до завершальних акордів.

Труднощі, з якими зіштовхнулась:

Найбільший виклик — це пошук справжнього ансамблевого звучання. У репетиціях ми працювали над нюансами взаємодії, але саме у виступі важливо було не втратити контакт — візуальний, слуховий, інтонаційний. Особливо це проявлялося у місцях зі змінними ритмічними фігурами або тривалими секвенціями, де легко зміститися з партнера.

Ще однією складністю стала акустика зали — музейна обстановка з дерев'яними панелями підсилювала резонанс, тому довелося грати з більш м'яким звуком, ніж на репетиціях. Це вимагало гнучкості в реальному часі — швидкого підлаштування гучності та педалізації.

Відгуки слухачів і викладача:

Викладачка позитивно оцінила роботу дуєту, відзначивши нашу узгодженість, чистоту фактури, гармонійне фразування і виразне музичне мислення. Вона звернула увагу, що у виконанні не було домінування жодного з інструментів — партії були рівноправними, як і передбачає жанр.

Слухачі після концерту висловлювали вдячність, особливо підкреслювали “приємне ансамблеве звучання” та “естетичне задоволення від класичної

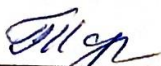
музики у такій атмосфері”. Були й запитання про подальші виступи дуету, що свідчить про тепле сприйняття.

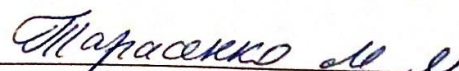
Висновки для подальшої роботи:

Цей концерт нагадав мені, наскільки цінним є досвід камерного музикування. Він формує вміння слухати не лише себе, а й простір навколо, партнера, інтонацію, час, динаміку. Для подальшої роботи планую поглибити знання класичного камерного репертуару, особливо сонатного жанру.

Також хочу більше працювати над “гнучким звуком” — тобто здатністю адаптуватися до акустичних умов залу й партнера. Розвиток сценічної комунікації, чутливості до фразування іншого музиканта та емоційна стабільність у виступі — пріоритети мого професійного зростання.

Керівник практики

Відпис

Прізвище та ініціали

13.12.2024